

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«Технологія консервування і зберігання м'яса»

Ступінь вищої освіти - Магістр

Спеціальність 181 «Харчові технології»

Освітня програма «Технології зберігання, консервування та переробки м'яса»

Рік навчання 2024/2025, семестр 2

Форма здобуття вищої освіти дenna, заочна

Кількість кредитів ЕКТС 9,0

Мова викладання українська

Лектор навчальної дисципліни
Контактна інформація лектора (e-mail)
URL ЕНК на навчальному порталі НУБіП України

Баль-Прилипко Лариса Вацлавівна

bplv@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=932>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Курс «Технологія консервування і зберігання м'яса» є комплексною дисципліною, яка передбачає набуття студентами поглиблення знань технологій консервування м'яса та м'ясних продуктів, опанування технологій новітніх методів консервування та зберігання, технологій спрямованих на скорочення втрат маси та якостей сировини та готової продукції, формування знань і практичних умінь удосконалення основних технологічних процесів, наукового підходу до вибору технологій зберігання і консервування м'ясних продуктів. Метою вивчення дисципліни є формування у студентів професійних знань по зберіганню, консервуванню і переробленню м'яса при мінімальних втратах сировини і збереженню її поживної та біологічної цінності. Дисципліна закладає базу знань і дає майбутнім спеціалістам можливість обрати найбільш ефективний метод консервування і зберігання м'яса і м'ясних продуктів з метою збереження їх харчової та біологічної цінності, скорочення втрат маси, подовження терміну зберігання та зменшенню витрат енергоносіїв під час оброблення і зберігання.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері харчових технологій.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 1. Здатність обирати та застосовувати спеціалізоване лабораторне і технологічне обладнання та прилади, науковообґрунтовані методи та програмне забезпечення для проведення наукових досліджень у сфері харчових технологій.

СК 02. Здатність планувати і виконувати наукові дослідження з урахуванням світових тенденцій науковотехнічного розвитку галузі.

СК 3. Здатність захищати інтелектуальну власність у сфері харчових технологій.

СК 6. Здатність забезпечувати якість та безпечність харчових продуктів під час впровадження технологічних інновацій на підприємствах галузі.

СК 10. Здатність формулювати та впроваджувати власні моделі професійної діяльності у сфері харчових технологій.

Програмні результати навчання:

ПРН 01. Відшуковувати систематизувати та аналізувати науково-технічну інформацію з різних джерел для вирішення професійних та наукових завдань у сфері харчових технологій.

ПРН 02. Приймати ефективні рішення, оцінювати і порівнювати альтернативи у сфері харчових технологій, у тому числі у невизначених ситуаціях та за наявності ризиків, а також в міждисциплінарних контекстах.

ПРН 03. Застосовувати спеціальне обладнання, сучасні методи та інструменти, у тому числі математичне і комп’ютерне моделювання для розв’язання складних задач у харчових технологіях.

ПРН 04. Застосовувати статистичні методи обробки експериментальних даних в галузі харчових технологій, використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для обробки експериментальних даних.

ПРН 05. Обирати та впроваджувати у практичну виробничу діяльність ефективні технології, обладнання та раціональні методи управління виробництвом з урахуванням світових тенденцій розвитку харчових технологій.

ПРН 06. Розробляти та реалізовувати програми розвитку підприємств галузі на коротко- та довгострокову перспективу, аналізувати та оцінювати їх ефективність, екологічні та соціальні наслідки.

ПРН 07. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері харчових технологій, зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців.

ПРН 08. Здійснювати захист інтелектуальної власності у сфері харчових технологій, виконувати відповідні патентні дослідження, готовати документи на отримання патентів на винаходи і корисні моделі.

ПРН 09. Вільно володіти державною та іноземною мовами для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій у сфері харчових технологій.

ПРН 10. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері харчових технологій, аналізувати їх результати, аргументувати висновки.

ПРН 11. Оцінювати та усувати ризики і невизначеності при прийнятті технологічних та організаційних рішень у виробничих умовах для забезпечення якості та безпечності харчових продуктів.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ лабораторні роботи/ самостійні роботи)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання, бали
1 семестр				
Модуль 1. Сучасні методи та способи зберігання, консервування та переробки м'яса та м'ясопродуктів.				131
Тема 1. Фактори, які впливають на якість м'яса та м'ясопродуктів	2/2/10	Знати основні чинники, які впливають на якість м'яса на етапі вирощування та розведення тварин, фактори, які впливають на якість м'яса та м'ясопродуктів, показники якості м'яса, фактори які впливають на стабільність м'яса та м'ясних продуктів при зберіганні, технологічне значення жирів у складі м'ясопродуктів, основні принципи консервування, охолодження, соління, обсмажування, варіння, копчення, сушіння м'яса та м'ясопродуктів, види хімічних консервантів.	Підготовка до лекцій ознайомлення (попереднє презентацію та лекцією в eLearn).	Vиконання та здача лабораторних робіт – зараховано.
Тема 2. Причини псування м'яса та м'ясних продуктів	2/2/10	Вміти на основі не дійсності сировини із застосуванням консервантів створювати нові технології продуктів в поєднанні з інноваціями та правильно обирати необхідні режими їх термічної обробки.	Виконання та написання модульної контрольної роботи (задання в методичних рекомендаціях та eLearn).	Модульна тестова робота в eLearn.
Тема 3. Принципи та способи консервування харчових продуктів	2/4/10	Вміти на основі не дійсності сировини із застосуванням консервантів створювати нові технології продуктів в поєднанні з інноваціями та правильно обирати необхідні режими їх термічної обробки.	Підготовка та написання модульної контрольної роботи (задання в методичних рекомендаціях та eLearn).	Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання в eLearn.
Тема 4. Консервування м'яса	2/4/10	Вміти на основі не дійсності сировини із застосуванням консервантів створювати нові технології продуктів в поєднанні з інноваціями та правильно обирати необхідні режими їх термічної обробки.	Використовувати сучасне лабораторне обладнання та прилади для дослідження фізико-хімічних показників готових виробів, а також проведення різних видів їх термічної обробки.	Підготовка та написання модульної контрольної роботи (тестова - в eLearn).
Тема 5. Теплова обробка м'ясопродуктів	2/4/15			
Тема 6. Копченням м'ясопродуктів	2/2/15			
Тема 7. Інші способи консервування м'ясо-продуктів	2/2/10			
Тема 8. Використання речовин, які подовжують термін зберігання харчових продуктів	2/5/10			
Модуль 2. Вплив води на формування та вплив упаковки на терміни зберігання якості м'яса та м'ясопродуктів.				109
Тема 9. Вода	2/4/15	Знати функції, властивості, будову та структуру води, поняття «активність води», зміни у м'ясі і м'ясопродуктах в залежності від способу пакування, загальні відомості про ковбасні продукти, сировину для	Підготовка до лекцій (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn).	Vиконання та здача лабораторних робіт – зараховано.
Тема 10. Залежність якості м'ясних продуктів від води	2/4/15		Виконання та здача лабораторної роботи (в методичних рекомендаціях та	Модульна тестова робота в eLearn.

Тема 11. Значення упаковки при зберіганні м'ясопродуктів	2/-/15	виробництва ковбасних продуктів, види оболонок та технологію виробництва ковбасних продуктів складного складу, технологію паштетів та стерилізованих м'ясних консервів. Вміти на основі сировини створювати нові технології комбінованих емульсійних продуктів в поєднанні з інноваціями та правильно обирати необхідні режими їх термічної обробки.	самостійно). <i>Виконання самостійної роботи</i> (завдання в методичних рекомендаціях та eLearn).	<i>Самостійна робота</i> – згідно з журналом оцінювання в eLearn.
Тема 12. Ковбасні оболонки	4/4/15	Використовувати сучасне лабораторне обладнання та прилади для дослідження фізико-хімічних показників готових виробів, а також проведення різних видів їх термічної обробки.	<i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи</i> (тестова - в eLearn).	
Тема 13. Інноваційні технології пакування	4/4/15			
Можливість отримання додаткових балів:		Додаткові бали можна отримати за підготовку доповіді та участь в студентській конференції		5 балів
Курсовий проект (робота)	30	-	-	30 балів
Всього за 2 семестр	30/45/195	-	-	70 100*0,7 (максимум 70 балів)
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Студент повинен здавати усі роботи в заплановані терміни до закінчення вивчення поточного модуля. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модульної контрольної роботи відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) і дозволяється в термін до закінчення наступного модуля).
Політика щодо академічної добросерчності:	Списування, використання мобільних девайсів, додаткової літератури під час модульних контрольних робіт, заліків та екзаменів заборонено. Письмові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування лекційних та лабораторних занять є обов'язковим для всіх студентів. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись згідно з індивідуальним навчальним планом, затвердженим у визначеному порядку. Пропущені лекції, після їх опрацювання здобувачем вищої освіти, відпрацьовуються у вигляді співбесіди з викладачем або в он-лайн формі. Пропущені лабораторні заняття відпрацьовуються студентами в лабораторії кафедри.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	зalіків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Л. В. Баль-Прилипко, М.С. Ніколаєнко, Н.М. Слободянюк, В.М. Ісраелян, С.Г. Даниленко, М.М. Гудзенко. Технологія зберігання, консервування та переробки м'яса. Підручник, 2-ге видання, доповнене. К.: НУБіП України. 2022. 360 с.
2. Янчева М. О., Дроменко О. Б., Большакова В. А., Онищенко В. М. Технології зберігання, консервування та переробляння м'яса. Частина 2. Технології виробництва м'ясних продуктів (у схемах і таблицях): навчальний посібник. Харків: ХДУХТ. 2018. 105 с.
3. Баль-Прилипко Л.В., Ніколаєнко М.С. Наукові основи та економічна доцільність створення технологій виробництва м'ясних продуктів тривалого терміну зберігання: монографія. Київ: «ФОП Ямчинський». 2020. 238 с.
4. Баль-Прилипко Л.В. Технологія зберігання, консервування та переробки м'яса: Підручник. К.: КВІЦ. 2010. 468 с.
5. Баль-Прилипко Л. В., Крижований О.П. Технологія виробництва м'ясних консервів: навчальний посібник. Київ: Видавництво Основа. 2015. 998 с.
6. Клименко М.М Технологія м'яса та м'ясних продуктів. Підручник. К.: Вища освіта. 2006. 640 с.
7. Макар М. Активність води як фактор у технології консервування. Матеріали III Всеукраїнської студентської науково-технічної конференції „Природничі та гуманітарні науки. Актуальні питання“. 2010. №1. с. 353-353.
8. Шубіна, Л. Ю., О. В. Доманова, and Т. О. Чорна. "Ароматопроникність модифікованих натуральних ковбасних оболонок." Товарознавчий вісник №6. 2013. С. 252-257.

Інформаційні ресурси

1. Режим доступу: <https://systopt.com.ua/article-konservyrovanye-pyshhevyh-produktov>
2. Режим доступу: https://cpo.stu.cn.ua/Oksana/harch_himia_lekcii/170.html
3. Режим доступу: <https://buklib.net/books/36173/>
4. Режим доступу: <https://pogliad.ua/news/yak-prigotuvati-vdoma-smachne-kopchene-myaso-155118>
5. Режим доступу: <https://harchi.info/articles/harchovi-dobavky-ta-yih-vplyv-na-organizm-lyudyny>